

ŽIVOT FARNOSTÍ

občasník

pro farnosti

Valašské Meziříčí a Lešná

MIMOŘÁDNÉ ČÍSLO - SYNODÁLNÍ CESTA

VYSVĚTLENÍ SYNODÁLNÍHO LOGA

Mohutný strom, oplývající moudrostí a září, se tyčí do nebes. Jako znamení života a naděje je vyjádřením Kristova kříže. Skrze něj je nadnášena Eucharistie, zářící jako slunce. Příčná ramena, otevřená jako ruce nebo křídla, jsou odkazem na Ducha Svatého. Boží lid zde vyobrazený nestojí na místě: je lidem v pohybu, přesně tak, jak vyjadřuje původ slova synoda, tj. „společné putování“. Boží lid je sjednocen stromem života, který do nich vdechuje život a od něž vychází toto společné putování. Patnáct postav shrnuje celé lidstvo v odlišnostech životních situací

jednotlivých generací a původu. Tento aspekt je zdůrazněn rozmanitostí barev postav, které jsou odrazem radosti. Mezi osobami v této skupině není žádná hierarchie, všechny se nachází na stejné úrovni: mladí, senioři, muži, ženy, mladiství, děti, laici, řeholníci, rodiče, manželé, jednotlivci. Biskup a řeholní sestra nestojí tváří v tvář ostatním, ale kráčí společně s nimi. Jako by samo sebou na prvních místech tohoto zástupu kráčí děti a mladiství. Tak, jak o tom hovoří Ježíš v Evangelium: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, ale zjevil jsi je malíčkým.“ (Mt 11,25)

SYNODÁLNÍ CESTA – PŘÍZNÁNÍ A VÝZVA

Upřímně se přiznávám, že když se objeví nějaká iniciativa od našich biskupů nebo papeže, nejdřív si povzdechnu a řeknu: mám snad málo práce? V případě synodální cesty mě po překonání této svojí lenosti napadly další pochybnosti: Copak naše farnost není již dávno na synodální cestě? Kolik se zde schází společenství, která společně naslouchají Božímu slovu a ve kterých naslouchá jeden druhému při nejrůznějším sdílení ve skupinách. Je to například hnutí Fokoláre, Farní evangelizační buňky, Neokatechumenát, přátelé Komunity Blahoslavenství a další. Není tato synodální cesta určena především farnostem, ve kterých se aktivita věřících omezuje jen na nedělní bohoslužbu, případně určité pobožnosti?

Když mám podobné pochybnosti, snažím se připomenout si, jak je důležitá poslušnost. Východní mniši dokonce říkali, že poslušnost je důležitější než modlitba. Pro mnohé z nich existovalo pravidlo: poslušnost plodí modlitbu a modlitba teologii, to znamená přímé poznání Boha. Když tedy papež nebo biskup s něčím novým přijdou, je třeba uvěřit, že je to pro naše dobro a že to přinese ovoce. V tomto mimořádném čísle Života farností najdete všechny potřebné materiály k synodální cestě. Přesto bych rád v úvodníku napsal několik důležitých postřehů.

Nejedná se o diskusní skupiny a kroužky, které by navrhovaly papeži a biskupům, co a jak mají dělat. V první řadě se jedná o duchovní setkání, při kterých se budeme učit naslouchat Duchu Svatému. Proto bude každé setkání zahájeno modlitbou a četbou úryvků z Písma svatého. Jako by se nás ptal sám Ježíš, co si myslíme o něm a o jeho církvi. Budeme tedy naslouchat jeden druhému podle pravidel dialogu, které nám představil otec arcibiskup Jan Graubner ve svém pastýřském listu. Je dobré tyto zásady v kostce připomenout.

1. Společná odpověď nevznikne prosazením názoru, který překřičí druhé, ani demokratickým hlasováním, kde se prosadí většina.
2. Miluji toho, kdo mluví, a proto mu neskáču do řeči, ale nechám ho domluvit.
3. Když tento člověk mluví, nepřipravuji si svou odpověď, ale i když má jiný názor, hledám v jeho názoru semena pravdy.
4. Nechci ho ubít argumenty, ale spolu s ním chci dojít k dozrání v pravdě.
5. Kdo mluví, miluje ty, kdo ho poslouchají, proto jsou jeho slova upřímná a laskavá.

Teď bych chtěl ještě napsat, jak prakticky proběhne v našich farnostech vytvoření malých skupin, ideální počet je 5–8 lidí. Ve farnosti Valašské Meziříčí a Lešná bude zvolen jeden den, kdy budou do kostela pozváni všichni, kteří by se chtěli synodálního procesu zúčastnit. Mohou to být lidé, kteří pravidelně navštěvují bohoslužby, ti kteří přicházejí jen příležitostně, mohou to být dokonce i lidé nevěřící, či z jiných církví. Mám na mysli například manžely nebo manželky těch, kteří pravidelně chodí do kostela, případně i další, kteří projeví zájem se synodální cesty zúčastnit. Jména všech příchozích budou zapsána na lístky a ke každému jménu bude připsáno číslo jednoho z deseti okruhů, který si dotyčný předem vybral. Okruhy jsou uvedeny v tomto výtisku Života farností. Po modlitbě a čtení z Písma svatého proběhne vylosování do jednotlivých skupin podle zvolených okruhů. Vylosované skupinky by se měly sejít společně doma u některého z členů nebo na jiném místě, a to třikrát do konce ledna. Jak budou setkání přesně probíhat, bude přítomným oznámeno.

Snad to, co jsem teď napsal, je aspoň trochu srozumitelné. Věřím, že nám Duch Svatý bude pomáhat jak při přípravě, tak při jednotlivých setkáních ve skupinách. Kdyby výsledkem nebylo nic jiného, než že se určití lidé ve farnosti lépe poznají a naučí se vést láskyplný dialog otevřený působení Ducha Svatého, synodální proces by nebyl marný. Bylo by tedy chybou nevyužít této nabízené příležitosti.

text a foto o. Pavel

SLOVO ZA ORGANIZAČNÍ TÝM

Milé sestry, milí bratři,

dne 9. a 10. října 2021 zahájil papež František v celé světové církvi synodální proces s výzvou k zapojení všech věřících do tohoto díla. Z jeho úvodního projevu vyjímáme: „Vytvořit synodu znamená jít po společné cestě. **Setkávání, naslouchání, rozlišování** – to jsou tři slova synody, na která bych se rád zaměřil... Synoda je cestou duchovního rozlišování, které probíhá v adoraci, v modlitbě a v kontaktu s Božím slovem... Toto slovo nás otevírá rozlišování a osvětluje ho. Vede synodu tak, aby nebyla církevním „sjezdem“, studijní konferencí nebo politickým kongresem, ale událostí milosti, uzdravujícím procesem vedeným Duchem Svatým“.

Všichni jsme povoláni jako Boží děti, obdařené různými službami a charismaty, k účasti na poslání a životě církve, ke spolupráci na Božím díle v dějinách. Také naše farnost jako součást univerzální světové církve přijala pozvání k této spolupráci – zahájení ve všech diecézích Čech a Moravy proběhlo 17. října t. r. Po dohodě s O. Pavlem Stefanem Vám v tomto mimořádném čísle Života farností nabízíme základní informace o smyslu a naplnění synodálního procesu včetně toho, jak konkrétně by se mohl v naší farnosti uskutečnit.

Václav Dřimal, pověřený koordinátor
Bohdan Mikušek, za pastorační radu

CO JE TO SYNODA

Slovo „synoda“ se skládá se z řecké předpony *σύν*, tedy „s“ nebo „spolu“, a z podstatného jména *ὁδός*, tedy „cesta“. Vyjadřuje společně prožívané putování Božího lidu. To odkazuje na Pána Ježíše, který se představuje jako „cesta, pravda a ži-

vot“ (*Jan 14,6*) a nás na tuto cestu učednictví stále znovu zve. Od prvních staletí se slovem „synoda“ označují církevní shromáždění svolaná na různých úrovních.

Cesta synodality je cestou, kterou Bůh očekává od církve třetího tisíciletí.“

(Papež František)

Co je tedy synodální proces?

Zapojení všech pokřtěných celé katolické církve, kteří – vedeni Duchem Svatým – mají skrze naslouchání všem lidem vyjádřit své názory a podněty vedoucí k rozvoji církve.

Týká se mě osobně?

Ano! Vykročit na tuto cestu může každý, kdo chce spolu s ostatními přiložit svou ruku a srdce ke stavbě církve. Takové církve, jak ji zamýšlí Kristus. A ptá se Tě: „Co si o mně a o mé církvi myslíš Ty?“ (*srov. Mt 16,15*)

Je synodální proces projevem nějaké módní vlny „demokratizace církve“?

Nikoli! Tento proces chce být procesem naslouchání celému Božímu lidu, všem v církvi: od prostých křesťanů, přes kněze, biskupy až po papeže. Všem je dáno promlouvat a naslouchat! V tomto procesu mají zejména biskupové, stojící v čele jednotlivých diecézí, naslouchat tomu, co říká Duch Svatý prostřednictvím křesťanů v jejich diecézích.

Jak bude synodální proces probíhat?

- *Biskup každé diecéze určí koordinátora, který spolu s týmem bude moderovat celý synodální proces na úrovni diecéze.*
- *V každé farnosti bude ustanoven koordinátor synodálních skupinek, které zde vzniknou.*
- *V průběhu měsíců říjen 2021 až leden 2022 se budou tyto skupinky setkávat a diskutovat o nabídnutých tématech.*

„Cílem synody není vyprodukovat dokumenty, nýbrž „dát vzkličít snům, probudit prorocství a víze, přinést nové naděje, rozhojnit důvěru, obvázat rány, navázat vztahy, dát zazářit nadějnému úsvitu, učít se jedni od druhých a vytvořit pozitivní náhled, který bude osvěcovat mysl, zahřívát srdce a rukám navrátí sílu“.

(Přípravný dokument, 32)

A jaký bude praktický dopad celého procesu?

Celý synodální proces bude především obdobím rozlišování a naslouchání Duchu Svatému, na který naváže fáze realizace podnětů. Ta vnese do života církve nové oživení struktur a příležitosti k naslouchání všem, k rozlišování, k dialogu a oživení stylu rozhodování, a to jak na úrovni místních církevních společenství, tak na úrovni celé církve.

ZÁKLADNÍ OTÁZKA A TÉMATA SYNODY

Synoda předkládá následující základní otázku: **Synodální církev při hlásání evangelia „putuje společně“.** **Jak se toto „společné putování“ aktuálně realizuje v naší místní církvi? K jakým krokům nás vybízí Duch Svatý, aby toto společně putování bylo intenzivnější?** (Přípravný dokument, 26)

Abychom našli odpověď na tuto otázku, jsme vybízeni:

- Vybavit si své zkušenosti: Jaké zkušenosti s naší místní církví tato otázka vyvolává?

- Znovu si projít tyto zkušenosti, a to hlouběji: Jaké radosti přinesly? S jakými potížemi a překážkami se potýkaly? Jaké rány odhalily? Jaké poznatky vynesly na světlo?
- Shromáždit plody, které je třeba sdělit: Kde v těchto zkušenostech zaznívá hlas Ducha Svatého? Co od nás Duch Svatý žádá? Jaké body mají být stvrzeny, jaké mají naděje na změnu, jaké kroky mají být učiněny? Kde nacházíme konsensus? Jaké cesty se naší místní církvi otevírají?

Při hledání odpovědi na základní otázku jsou nám nabídnuta následující konkrétnější témata k uvažování, sdílení a rozlišování v synodálních skupinkách:

1. Na společné cestě

V církvi a ve společnosti jdeme jeden vedle druhého po stejné cestě.

2. Naslouchat

Naslouchání je první krok, ale vyžaduje otevřenou mysl a otevřené srdce, bez předsudků.

3. Ujmout se slova

Všichni jsou vybízeni, aby mluvili odvážně a otevřeně, tedy svobodně, pravdivě a s láskou.

4. Slavit

„Společné putování“ je možné pouze tehdy, pokud vychází ze společného naslouchání Božímu slovu a slavení eucharistie.

5. Spoluzodpovědnost za misijní poslání

Synodalita slouží misijnímu poslání církve; všichni členové jsou voláni k tomu, aby se na něm podíleli.

6. Vést dialog v církvi a ve společnosti

Dialog si žádá vytrvalost a trpělivost, ale umožňuje také vzájemné porozumění.

7. S jinými denominacemi

Dialog mezi křesťany různých vyznání, vzájemně spojených jedním křtem, má na synodální cestě zvláštní místo.

8. Autorita a spoluúčast

Synodální církev je církvi, na jejímž životě mají všichni účast a všichni nesou odpovědnost.

9. Rozlišovat a rozhodovat

V synodálním duchu činíme rozhodnutí na základě rozlišování toho, co Duch Svatý říká prostřednictvím celého našeho společenství.

10. Formovat se v duchu synodality

Synodalita s sebou nese vnímavost pro změnu, formaci a neustálé učení se.

Každé téma je doplněno otázkami, které mohou být využity jako odrazový můstek nebo užitečný návod. Vzájemné promlouvání a naslouchání ve skupince se nemusí omezovat pouze na tyto otázky.

SETKÁNÍ V SYNODNÍCH SKUPINKÁCH

Jak bude probíhat setkání v synodálních skupinkách?

- Zásadní roli na setkáních hrají společná modlitba a liturgie. Naslouchání jeden druhému staví na naslouchání Božímu slovu a vnuknutím Ducha Svatého. K prosbě o Boží vedení a inspiraci lze využít vhodné formy modlitby, a tak umožnit Bohu, aby prohloubil naše vzájemné vztahy. V tomto směru mohou být velmi užitečnými nástroji liturgie a společné rozjímání nad Písmem svatým.

